

rad, 4 August 1935.

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICASCA - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARCHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Programul

Pelerinajelor la Sf. Mănăstire H. Bodrog,
incepe cu praznicul Schimbării la față continuându-se
la Adormirea Maicii Domnului

Programul misiunilor:

Ziua premergătoare a praznicului Schimbării la
față:

La ora 3 d. m. Vecernie urmată de o ședință a
„Oastei Domnului” cu predică.

La ora 5 d. m. Maslu spovedanii.

La ora 7 d. m. Priveghierea cu predică.

In ziua praznicului, 6 August:

La ora 3 dimineață Liturgie în biserică cu Cuminecarea celor mărturisiti.

La ora 6 a. m. Maslu.

La ora 8 a. m. Liturgia în Paraclis cu predică.
Stropirea cu aghiasmă a pelerinilor și a praporilor.

In 14 August, ziua premergătoare a praznicului
Adormirii Maicii Domnului:

La ora 3 d. m. Vecernie cu alocuție despre deschiderea misiunilor.

La ora 4 d. m. Maslu și spovedanii.

La ora 6 d. m. Drumul Crucii cu 14 stări și
alocuții, apoi rugăciune la mormântul P. Sf. Episcop
de ple memorie Grigorie.

La ora 8 d. m. Priveghiere cu predică.

La ora 10 d. m. Viața lui Iisus cu protecțiuni.

Ziua praznicului, 15 August:

La ora 3 a. m. Liturgie cu Cuminecarea celor
mărturisiti.

La ora 6 a. m. Maslu.

La ora 8 a. m. Liturgie cu predică și stropirea
cu aghiasmă.

Observațiuni:

Cucerinii Părinți sunt rugați stăruitor ca pele-
rinii să-l mărturisească acasă, rămânând ca la sf.
Mănăstire să se împătăsească cu sf. Cuminecătură.

Grupurile de pelerini vor fi primite de preoți
designați în locurile designate și vor fi coaduși în
curtea sf. Mănăstiri, unde, după înconjurarea sf. bi-
sericii, se vor posta în fața Icoanei Maicii Domnului
unde preotul conducător al pelerinilor, (înțelegându-se
preotul lor de acasă) va rosti o rugăciune de mulțu-
mire către Maica Domnului pentru buna sosire și pen-
tru ajutor.

Primierea pelerinilor se va face fără cuvântără.

Preoții conducători ai pelerinilor să anunțe so-
stirea la administratorul sf. Mănăstiri, sau la încredin-
țatul aceluia.

C. Părinții ai satelor sunt rugați stăruitor să pre-
gătească pelerinii ca să albe atitudine cuviitoasă în
preajma sf. Mănăstiri, păstrând ordinea și respectând
buoul sf. Mănăstiri.

Administrația sf. Mănăstiri s'a îngrijit ca pelerinii
în caz de ploale să poată fi adăpostiți, construind în
scopul acesta două pavilioane mari.

Obs. Trenurile spre Bodrog circulă astfel:

Dela Arad pleacă la Bodrog: dim. ora 7 și 15
minute, d. m. ora 4 și 40 minute.

Dela Bodrog la Arad: dim. ora 6 și 30 minute
seara ora 7 și 45 minute.

Administrația sf. Mănăstiri

Maica Domnului și ucenicia.

Un mare gânditor volnă să laude ucenicia spună
că un grec din vechime s'a îndulocat de munca zil-
nică și obositoare a albinelor, și cu gândul de a le
face un bine, îl-a fărat aripile și a început el singur
să le ceară flori înaintea coșnicielor.

Rezultatul a fost că albinele nu au mai produs
miere și au murit toate. Grecul din poveste nu a
pricoput, că pentru albine munca zilnică, neîntreruptă
a fost cea mai mare necesitate și plăcere.

Albinele zburând necontentă, la depărtări mari
și culegând mierea din floare în floare au putut să
trăiască și când au fost despolate de aripoarele lor
să au simțit cele mai nenorocite flințe din lume și în
trăndăvile au murit.

Căți părinți nu comit cea mai mare greșală atunci, când spun că copiii lor sunt prea tineri și prea fragezi pentru a purta vreo grije sau a munci ceva. Din o părere greșită s'a făcut o lege ca mai ales la fete să fie socotit timpul de tândaleală petrecut în casa părintească.

Părinții fac de multe ori ce a făcut grecul cu albinele, în loc să le ajute creșterea aripii lor, le tale de bună voie.

Dacă am spune unui marină că nu trebuie să aibă nici o grije pentru că marea e pururea frumoasă liniștită că niclodată nu va fi pe ea vreo fortună groaznică, acesta ar răde dela înlmă.

Noi toți facem această glumă, cu copiii noștri când le încurajăm în părerile lor naive că viața de mai târziu are să fie un fel de petrecere fără de sfârșit în care nu au să între niclodată durerea, grija necazul, și nevoia și aşa în loc să le atragem atenția asupra importanței timpului de ucenicie, le lăsăm pradă ușoară greutăților vieții.

Un malestru bun a făcut o ucenicie lungă în timpul cărela a învățat cu deamănuțul în mic ce a trebuit mai târziu să facă în mare. Viața este mizeria cea mai grea și dacă n'ai învățat să-i cunoști toate tainele din fragedă tinerețe o să plângi amarnic la bătrânețe.

Fetițele ajung de obicei cu-n fizic slab și bolnavios să supoarte jugul vieții, în loc să fi folosit timpul din casa părintească pentru întărirea acestui fizic.

Munca, rugăciunea, răbdarea, înțelepciunea și celelalte atât de necesare virtuți vieții nu se învăță atunci când ai ojuns în viață, ci pe drumul care duce dela copilărie la vîrstă matură. De multe ori nu se întâmplă ca fetele orfane care fără volă lor ajung să cunoască toate greutățile, mai ușor să învingă în viață decât fetițele cu părinți care cred, că viața de mai târziu nu se sprăjinește chiar pe ucenicia bună, făcută în timpul copilăriei și a adolescenței.

Sunt vrednice de pomenit străbunile noastre care își învățau fetițele din cea mai fragedă tinerețe cum trebuie să cunoască toate ierburile și să-și facă o farmacie de casă, cum trebuie să împodobească casele cu lucruri de mâna și să adune rețete de măncăruri simple și sănătoase.

Zeci și zeci de învățători nu numai gospodărești ci și higienice, economice și morale se strecurau zilnic în sufletele fetelor, pregătindu-le serios pentru viață.

Așa că și pentru timpurile de azi ca și pentru trecut, rămâne un adevăr mare că ucenicia făcută temelnic la timpul său este baza vieții femeilor și a familiilor.

In privința aceasta cel mai luminos exemplu nu-l dă Maica Domnului care din cea mai fragedă vîrstă și-a petrecut viața în jurul bisericii, pregătindu-se

neconcenit prin munci, rugăciune modestie, înțelepciune și tărle de suflet pentru rolul ei de mai târziu.

In casa ei din Nazaret a cunoscut munca în cele mai mici amănunte. A gustat din belșug toate durerile și a fost în stare să nu despereze ci să creză în biruință chiar atunci când durerile ei întreceau orice margini. Maica Domnului ne vestește pururea însemnatatea uceniclei, care nu poate lipsi din viața niciofel fete ortodoxe române.

Dragi fete de tot rare trebute să fie acele zile când voi să nu îngenunchiajă măcar cinci minute înaintea tronului Maicăi Domnului și rugându-vă să vă gândeji că în viață ei nu a fost împ de tândaleală, clipe, ceasuri și zile petrecute în plăcileală și petreceri ci tot timpul a fost închinat muncii și rugăciunii. Acolo veți înțelege că viața nu are pentru voi privilegii ci din contră vă pune pe umeri sarcini duble, pe ale voastre și pe ale altora.

Uitați-vă ce simplu e îmbrăcată regina reginelor Maica Domnului care putea avea cele mai scumpe halne. Priviți ce blândă, ce serioasă e Maica Stăpânul lumii deși ar fi putut să nu facă altceva decât să se înveselească pururea. Nu a făcut lucrul acesta voință să vă învețe pe voi dragi fetițe, că sunt alte mai adânci și mai statornice bucurii ale vieții, decât cele ce vi se oferă de obicei.

Bucuria adevărată a vieții este să-l înțelegi rostul și să nu crezi în iluzii deșarte. Bucuria adevărată a vieții este să urci tot mereu pe scara perfectiuni vieții, care dacă este grea să și satisfacții mari și îmbucurătoare.

Dacă văru pune cineva înainte două tabouri, unul pictat prost cu greșeli grozave și, altul pictat bine și frumos pe care l-așt alege? Sigur pe cel din urmă.

Și din viața voastră dragi fetițe puteți să faceți două tabouri: Unul, cel dintâi care se modeleză după părerile greoaie și eronate ale lumii, și altul al doilea, se modeleză după viața maicăi Domnului.

Alegeți deci!

Elena Dr. Gioroianu
protopopeasă

Cum a desbinat unația pe români din Igris.

de Pr. Gheorghe Cotoșman

In anul 1839, un oare care Ioan Crețu din Igris, fost învățător în comuna Bonțești, jud. Arad, fiind și absolvent de teologie, a pretins episcopul din Timișoara, o parohie după bunul plac. Episcopul Pantelimon Jivcovici (1839—1851) neputându-l să satisfacă poftele și velețările, Ioan Crețu a amenințat cu treacerea la unație, ușa de scăpare a tuturor nemulțumi-

ților și pofticioșilor. Probabil spre a intimida și a forța mâna episcopului, a început o propagandă caomflată printre Români înlăuți din Igris, îndemnându-i să treacă la unație. Preotul de atunci, Arcadiu Galu-Georgevici, Român neaoș, originar din Igris, sesizându-se de acest fapt, înconștiințează Consistorul din Timișoara, care-l însărcinează a prinde pe agitatorul Crețu, pentru a fi consemnat în vreo mănăstire.

Simțind cursa ce i se întinde, și ademenit tot mai mult de făgăduințele deșarte ale episcopilor uniți din Oradea și Blaj, într-o noapte, travestit în haine țărănești, fugă la Oradea, unde este primit cu alai de episcopul unit Vasile Erdélyi (!) în fața căruia declară solemn că se leapădă de Ortodoxie și îmrbățează noua confesiune greco-catolică sau nă.

Cu scrisori de împuñnicire și mai ales cu mulți bani ungurești în buzunar, primiți dela episcopul Erdélyi pentru a sfâșia în două halina religiei strămoșești: parohia ortodoxă-română din Igris, și a cumpăra cu bani conștiințele puțin-credincioșilor, — neofitul Ioan Crețu, ca un alter Iuda, cu punga plină de galbeni și arginti ungurești vine să-și sărute prietenii, binevestindu-le noua religie și aruncând noroiul disperțui pe fața religiei ortodoxe, în care i-au murit părinții și strămoșii, și de care cu atâtă sinceritate a mărturisit preotul unit V. Grozescu că a fost „totdeauna religia Igrinenilor”.¹⁾

Ioan Crețu locuia în casa în care azi este prăvălia lui Simeon Cristea. În casă avea o ladă mare de lemn, legată cu fier, spusând tuturor că este plină de bani, destinați a ferici pe cel ce vor trece la sfântă desbinare a unei, sau mai bine zis la unirea cu catolicii unguri.

Crețu colindă toate satele din jur propovăduind noua religie a desbinărilii și a uril dintre frații de aceiasă sânge, îmbătând și otrăvind sufletele românești. Glasul lui n'a răsunat în pustiu. Toți cel nemulțumiți cu preoții și învățătorii lor, toți cel ce nu voiau să plătească dările culturale pentru susținerea bisericii și a școalei confesionale române, și, în fine toți derbedeli și nebunii satelor s'au adunat în jurul acestui nămit și farsor unit, care, ca și Stan Grebenel din poveste, ademenea și fascina lumea lesne credulă cu lada lui fermecată.²⁾

Sămânța galbenilor aruncați cu dărmicie în ogorul cunoștințelor adormite, ca și neghina semănată de diavolul în grâu, și-a arătat roadele, nu însă în măsura eșantă de episcopul unit catolic, cu nume așa de românesc: Erdélyi, dela Oradea, adevăratul și marele vinovat al pervertirii sufletelor și desbinătorul și spîntecătorul tuturor parohilor ortodoxe românești din aceste părți ale Banatului.

¹⁾ V. Grozescu: Istoria Românilor dela Mureșul de Jos, p. 41.

²⁾ Vezi: Octavian Goga: Aceiași luptă: Budapesta—București, 1932.

Ioan Crețu, înainte mergătorul desbinărilii Românilor din Igris și jur, în anul 1845, după o luptă de 6 ani și după multă risipă de galbeni își vede însfârșit realizat visul: este sfântit preot unit și numit paroh în Igris. În 1845, după șematismul unit dela Lugoj din anul 1903, erau trecute la unație vreo 302 suflete românești, restul de aproape 3000 au rămas credincioși legii străbune ortodoxe. Capela și casa parohială erau închiriate prin diferite case particulare, pe spesele Fondului religios catolic, alimentat de guvernul maghiar pentru a servi scopurile prozenistice ale catolicismului, și implicit, pentru instrelnarea și maghiarizarea Românilor prin biserică.¹⁾

Preotul Ioan Crețu păstrește turma sa neofită dela 1845 până la 1871, când, cuprins de aspre remușcări, se leapădă de rătăcirea în care a căzut și plin de căinăță a revenit la sănul mamei adevărate, nevoind să ia asupra-și blestemul Bisericii și al părinților lui, morți în dreapta credință ortodoxă. Unitii îl consideră drept un „apostat”²⁾ refuzând cu diabolică încăpățânanță și urmă pe calea spinosă dar izbăvitătoare a căinței. Toți rătăciții, toți dezertorii, toți apostati și trădătorii credinții, au absolută nevoie, pentru mantuirea lor, să lasă neîntârziat afară — din rătăcirea lor — și, ca odinioară sf. ap. Petru, să „plângă cu amar”.

Pr. Ghorghe Cotoșman

Aviz

către „Oastea Domnului” din Eparhia Aradului.

Ziua de 6 August c., a Schimbării la față s-a consacrat ca și praznic al membrilor din „Oastea Domnului” din Eparhia Aradului, prăznuit într-un pelenaj la sf. Mănăstire H. Bodrog (14 km. dela Arad.)

Administrația sf. Mănăstiri a luat de cu vreme măsuri, ca ostașii să-și poată serba ziua lor la sf. Mănăstire demult, alcătuind următorul program:

5 August, dim. ora 8 primirea ostașilor în gara Podgoria Aradului, sositi cu tramvialul electric și a celor sositi pe jos.

Ora 9: încolonarea ostașilor spre sf. biserică din cetatea Aradului, asistând la slujba ce se va servi din partea preoților conducători.

Ora 11: plecarea spre sf. Mănăstire, în frunte cu preoții și conducătorii „Oastei”.

Ora 2. d. m. primirea în sf. Mănăstire prin administratorul ei.

Ora 3 d. m. Vecerile urmată de o șezătoare a

¹⁾ Vezi și Dr. Gh. Ciuhandu: Patronatul eclesiastic ungar, Arad, 1928, p. 90—93.

²⁾ Șematism istoric Lugos, 1903, p. 295,

„Oastei Domului” condusă de păr. C. Tariu din Arad.

Ora 5 d. m. Maslu și Spovedanii.

Ora 7. sears: Denu cu predică de păr. Zenobie Brădeanu, misionar eparhial.

Ziua de 6 August: Ora 5 dim sf. Liturgie și Cuminecări.

Ora 7 dim. sf. Taina a Maslului, resp. Acatistul Maicii Domnului cu alocuție.

Ora. 8 Sf. Liturgie urmată de sănătirea steagurilor „Oastei” și predică de I. P. C. Sa păr. arhimandrit Dr. Iustin I. Suciu profesor de teol.

Ora 1: încheierea misiunilor și reîntoarcerea.

Frații ostași, cari nu pot suporta drumul pe jos sunt încunoștințați, că din Arad pleacă tren spre sf. Mănăstire: dim. la orele 7 și 15 minute și după mașă la 4 și 40 minute, iar dela halta Bodrog spre Arad pleacă dim. la oarele 6 și 30 minute și seara la 7 ore și 45 minute.

Veniti frați, veniti surori să ne rugăm Domnului.

Administrația sf. Mănăstiri
H. Bodrog.

Congresul Soc. „Sf. Gheorghe” la Lăpușnic.

7 iulie. O zi de vară cu capricile ei, dimineață răcoroasă și cer noros, toate parcă se opuneau zilei fixate. Ora 11 a. m. însă clarifică situația. Cerul se limpezește și razele solare își încep acțiunea lor binefăcătoare. Teama se spulberase odată cu plecarea.... Așa am plecat să găsim Lăpușnicul. și l-am găsit adăpostit sub dealurile lui seculare, aşteptându-și liniștit oaspetii.

Ora 3 p. m. Conform programului lumea se îndreaptă spre bisericuță din deal, pentru a asista la vecernie, ca reîntorcându-se să asiste la desfășurarea programului.

Corul bărbătesc de sub conducerea C. S. părintelui Jurca, intonează un „lînn religios”, după care P. C. S. părintele protopop Ioan Trifu, în calitate de președinte deschide congresul prințro cuvântare. În partea primă P. C. Sa arată cauzele amânării F.O.R.-ului fapt care a încurcat pe mulți să nu participe la acest congres. În partea două clarifică P. C. Sa auditorului organizația acestei Soc. insistând mai mult asupra scopului.

Toate națiunile caută să dea azi o educație specifică tineretului ca o bază și garanție viitorului. „Lui” î-se adresează și la „El” apelează conducătorii noștri. Un insperativ al

timpului de azi este în prima linie, educația morală-religioasă a tineretului nostru, față de care noi conducătorii spirituali și voi părinți, aveți și avem răspundere, de aceea să căutăm să nu cadă victimă viciilor lumii de azi. Arată mai departe rolul preponderant ce-l joacă, această grupare a întreg tineretului român, în promovarea și întărirea credinței noastre strămoșești, datorită căreia n-am menținut. „Credința ne-a fost scutul trecutului și tot ea ne este arma nebîruită a viitorului”. Să nu ultăm — zice P. C. Sa — că România numai atunci va fi a noastră dacă și tineretul va fi al nostru”. Cuvântarea a fost răsplătită de „Mulți ani trăiască” exec. de cor precum și „Ingerul a striat” ca imediat să urmeze seria declamărilor de elevil din: Lăpușnic, Târgoviște și Balinț. Semifinalul îl face corul șeoalei din Balinț sub conducerea vrednicului învățător I. Dincă, executând mai multe cântece, întrerupte de dialogul „Culiță Ciupilit, Interpretat cu artă, de doui elevi absolvenți. După terminarea cântecelor, urmează jocurile naționale executate de elevele șc. din Balinț.

„Finisul” îl face C. Sa părintele Jurca din Lăpușnic, care prin comparații și exemple plastice relevă scopul soc. și rolul educativ în viața poporului nostru. Evocă personalitatea patronului Soc. „Sf Gheorghe”, ca drept exemplu de urmat de tineret.

Mulțumește oaspeților că s-au deplasat „în comuna noastră uitată de toți”.

Așa s'a terminat acest congres.

Gh. Lalchici
candidat de preot.

Nr. 4696/1935

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că petițiunile de primire în Academia Teologică ort. rom din Arad, pentru anul școlar 1935/36, se vor înainta Consiliului eparhial ort. român din Arad, până la 10 Septembrie 1935, anexând în original următoarele acte:

1. Diplomă de bacalaureat sau de Seminar teologic,
2. Act de botez dela Oficiul parohial, eliberat în timpul cel mai recent,
3. Certificat de moralitate dela Oficiul parohial la care aparține petiționarul,
4. O copie de pe fișă personală a petiționarului, eliberată de Direcția liceului unde a absolvit petiționarul,
5. Certificat medical prin care să se constate integritatea spirituală și corporală a petiționarului,

6. Certificat dela preotul locului că știe cetii cu litere cirilice și că are aptitudinile pentru cântări,

7. Certificat despre situația militară a petiționantului, dacă este forolat,

8. Obligațiunea din partea părinților ori a tutorelor, că va plăti regulat cheltuielile de întreținere obligatorii în internat în cursul anilor de studii,

9. Condițiunile de întreținere în internat sunt: 8.000 Lei anual, care se plătesc în trei rate anticipative, la Cassa Consiliului eparhial și anume:

Lei 3.000 la înscriere; Lei 2.500 la 1 Ianuarie 1936 și Lei 2.500 la 1 Aprilie 1936.

10. Toți studenții sunt obligați a locul în internatul teologic.

11. Nici un student nu poate fi primit în Academie sau la examen, dacă nu este în ordine cu taxele de internat, restante și curente.

La intrarea în internat, fiecare student va aduce cu sine: 6 cămăși, 6 perechi de subpantaloni, 3 cămăși de noapte, 6 perechi de clorapi, haine de pat (cearceafuri, plăpomă, pernă și cuvertură de pat), 3 ștergare, 3 șervețe, un pahar, o ceasă, 3 farfurii, pentenii, săpun, perie de dinți, de halne, de ghetie, ace și îmbrăcăminte necesară.

Studentii sunt obligați să-și procure și purtă uniforma școlii (haine de culoare neagră, vestă închisă, pălărie și pantaloni negri).

12. Petițiunile se vor timbra legal și se vor scrie cu mâna proprie. Cele netimbrate ori defectuoase instruite, se vor retrinde nerezolvate.

13. Petiționarii să indice domiciliul și poșta ultimă, scrisă corect și citeță.

14. Înmatriculările studenților se fac la Rectoratul Academiei, în zilele de 26—29 Septembrie 1935. Cursurile încep la 1 Octombrie 1935.

Cel întârziat dela termenul înmatriculării pot fi înmatriculați și admisi la cursuri numai cu aprobarea Consiliului eparhial.

15. Taxele școlare se plătesc la Rectoratul Academiei și sunt de Lei 1.100 pentru studenții noi, iar pentru cel ce continuă sunt de Lei 1.000.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 5 Iulie 1935.

Consiliul Eparhial ort. român.

INFORMATIUNI

Ziua onomastică a M. Sale Regina Maria. În 22 Iulie s'a oficiat în biserică catedrală din Arad, serviciu divin, pentru sănătatea M. Sale Regina Maria.

A slujit la ora 11 I. P. C. Arhimandritul Dr. Suciu, asistat de consilierii eparhiali și preoțimea parohială.

La serviciul divin au participat autorită-

tile civile conduse de primarul Dr. Ursu și subprefectul Dr. Ciucu, ofițerii superioiri din unitățile din Arad în frunte cu generalul Antonescu. Apoi o companie de soldați cu drapelul și alt public.

A murit profesorul Dr. I. Bunea. Școala românească, a pierdut prin dispariția profesorului Bunea, un îndrumător încusit, care a crescut la școalele din Brașov multe generații de tineri. După întregirea noastră națională profesorul Bunea a trecut la Sibiu, ca înălțări director al liceului „Gh. Lazar.”

Trecând în statul de pensie, s'a retras în Brașov, unde a murit în etate de 70 de ani, în 20 Iulie a. c.

Dumnezeu să-l facă parte de odihnă ușoară.

† Văduva preoteasă Maria Mișă născută Temeșan, rămasă după decedatul preot Valeriu Mișă din Fibiș, a început din viață joi 18 Iulie a. c. în etate de 63 ani.

Răposata n'a avut familie și trăia la nepoată-sa Dorina Nica, preoteasă în Luguzău. Îndrăgostită să-și vadă rudele ce-le avea la Sâncicau-Mare, a murit în spitalul din aceeași localitate unde a fost internată.

A fost înmormântată Sâmbătă 20 Iulie în cimitirul din Sâncicau-Mare. Actul înmormântărilor a fost săvârșit de către părintele Ioan Popovici.

Dumnezeu să-l dea odihnă.

Ghicitul de noroc, Tigăncile Terezia Gabor și Katl Gabor din comuna Bistra, introducându-se în casa învățătorului Székely din comuna Câmpenița, jud. Mureș, spre a-l ghici norocul, lui și familiei, au găsit prilejul să-l foră sumă de 1000 lei și 2 luni de aur.

Muzeu în toate județele. Ministerul Instrucțiunii a intervenit la ministerul de interne spre a lua măsuri de punere în aplicare a legii din 1932 relativă la înființarea de muzeu și arhive naționale în toate capitalele de județ.

Omorât de socrul său. Ioan Barbu de 28 ani din comuna Viștea de Sus, în ziua de 14 Iunie 1935, a plecat la socrul său din aceeași comună, ca să-și cheamă soția acasă. Soția s'a opus, nevoind să urmeze pe soț, iar Gheorghe Stoica din același comună, a lovit cu un par în cap pe ginere rănuindu-l. Nenorocitul soț, după ce a stat în spital mai mult timp a fost dus acasă și acolo a început din viață în ziua de 17 Iulie.

— Ars de viu. Pe când Petru Rad, din comuna Cozma din județul Mureș se afla la munca câmpului, împreună cu familia, copilul lui Octavian, de 6 ani, jucându-se cu chibrituri aprinse, printre paiele dela seceriș, acestea au luat foc și dela ele hainele copilului, care în câteva minute a fost cuprins de flăcări. La tipetele lui, focul a putut fi stins, însă copilul, din cauza arsurilor după 5 ore de suferințe, a început din viață.

— O nebună iși dă foc casei. S'a anunțat autorităților că o femeie din Șomoșcheș, bolnavă de-o boală mintală, și a dat foc casel care a ars în întregime.

— Pentru 60 Lei o viață omenească. Chindriș Gheorghe și Terpea Vasile din Toplița erau tovarăși la o lucrare în pădure. Vineri seara terminând lucru, ca de obicei, s'au dus la cărăciună să-și împartă câștigul. Primul mal cerea 60 lei, dela tovarășul său, acesta însă refuză să-i plătească, plecând acasă. Chindriș s'a dus și el după Terpea la locuința acestuia. Neobișnuită nică acum drepturile sale, a luat toporul ce-l avea cu el și cu o singură lovitură aplicată în partea stângă a capului și-a culcat fostul tovarăș la pământ.

— Călușeri români la Londra. Între 15—21 Iulie s'a ținut în capitala Angliei o mare întrecere de dansuri naționale la care au luat parte peste 20 de popoare din întreagă Europa. Dela noi, din România, încă a plecat o trupă de călușeri.

Au fost acolo dăնători, în porturi naționale, din Franță, Anglia, Germania, Italia, Spania, Rusia, Belgia, Austria, Ungaria, Polonia, Suedia, Grecia, Elveția și altele. Voivniciașii noștri nu ne-au dat de rușine. El au luat premul întâi.

Sfîntirea Bisericii din Costești. În comuna Costești, unde acum cinci ani, în Vinerea sfintelor patimi, au plerit în flăcărăi cei 114 credincioși adunați la rugă și închinare în biserică de Ierusalim a cimitirului, s'a sfîntit de față fiind M. Sa. Regele, I. P. S. Patriarh, dregătorii țării și poporului, noui locaș ridicat pentru pomenorire și slăvirea celor dispăruti. În locul bisericii strâmte și sărace, care a prilejuit și adăpostit nenorocirea din Vinerea Mare a anului 1930, obolul și smerenia drept credincioșilor din tot cuprinsul României, au înălțat biserică marează de azi, cu hramul Sf. Ilie, la îndemnul de atunci al șefului bisericii, Sanctitatea Sa Patriarhul dr. Miron Cristea.

Inșelătorie uriașă. Pentru a putea scoate din țară 100 milioane lei, trimișii unor negustori belgieni s'au înțelese la București cu niște oameni de învârteală, care s'au tocmit să le facă rost de încuvîntările de lipsă. Când colo, după ce au plătit cele 25 milioane tocmitite, belgienii s'au convins că încuvîntarea era falsă, plângându-se apoi poliției. Toți cei amestecați în chestie au fost arestați.

Impușcată din glumă. Tânărul Mircea Filipov elev de liceu de 15 ani din Dej, venit în localitatea Glad jud. Someș la unchiul său Valeriu Filipov, protopop, pentru a-și petrece vacanța de vară, într-o casă din zilele acestea fiind singur acasă, a găsit într-un serier un revolver ruginit. În momentul când se juca cu revolverul, a intrat în casă Maria Baldi de 17 ani. Neastămpăratul copil tot glumind cu servitoarea a amenințat-o și neștiind că revolverul conține un cartuș, atingând trăgaciu, cartușul a luat foc și gloantele au nimicit drept în capul nefericitei fete.

Ordin Circular.

Nr. 5012/1935.

Invităm din nou pe conducătorii de Oficii parohiale, ca în procesul verbal de pertractare luat cu reclamantul sau reclamanta sau cu ambale părți, care solicită desfacerea căsătoriei bisericești:

a) Să precizeze, că s'a încercat între părți aplanarea neînțelegерilor și restabilirea vieții conjugale.

b) Să introducă în procesul verbal declarațiile ambelor părți, ori numai a uneia, asupra motivelor pentru desfacerea căsătoriei bisericești.

c) Să arate situația civilă a impriminaților, dacă au contractat o altă căsătorie civilă sau eventual trăesc în concubinaj.

d) Să producă doavadă, că una sau ambale părți au închelat o altă căsătorie civilă fără a fi divorțați bisericește.

Arad, la 17 Iulie 1935.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad

DIRECȚIUNEÀ LIC. ORT. ROM. „AVRAM IANCU“
din Brad.

No. 1000/1935.

Aviz.

1. Înscrierea elevilor în clasele I. a liceului pentru anul școlar 1935/1936 se face pe baza unui examen de admitere care se va ține între 1—4 Sept. 1935. Cererile de înscriere la examen vor fi prezentate direcționii liceului până în 31 August 1934 și vor fi însoțite de următoarele acte:

1. Adeverință de terminare a primelor patru clase primare.
2. Extractul de naștere dela Of. stăril civile.
3. Actul de botez.
4. Buletinul de vaccinare.
5. Actul de cetățenie.
6. Recipisa de plată taxei de examen.

Examenul de admitere în cl. I (întâia) va fi scris și oral în Limba română și Matematică după programă claselor a patra primară. Înscrierea elevilor în cl. II-VIII și care în anul școlar 1934/1935 au frecventat la acest liceu se face între 25—31 August 1935 pe baza unei cereri timbrate și însoțite de recipisa de plată a taxei de frecvență pe nou an școlar. Elevii proveniți dela alte școli vor mai anexa cererel accele prevăzute de art. 31 din Reg. școlar.

Taxa de frecvență pentru cl. I, II și III este 1500 lei și se poate plăti odată cu înscrierea sau în 2 rate; 800 lei la înscriere și 700 lei în 8 luni 1936.

Taxa de frecvență pentru clasele IV, V, VI, VII și VIII este 2000 Lei și se poate plăti odată cu în-

scrierea sau în 2 rate; 1200 Lei la înscriere și 800 lei în 8 Ian. 1936.

Locuri disponibile sunt în toate clasele.

Scutiri de taxe școlare se vor acorda numai elevilor săraci care au obținut în anul școlar 1934/1935 media generală cel puțin 8.00. Cererile de scutire vor fi însoțite de certificat despre starea materială, care să cuprindă suma cu care este înscris susținătorul elevului în rolul de impuneri pe anul 1935/1936, numărul rolului și viză Percepției precum și alte acte care vor face dovada situației materiale. Cererile de scutire înaintate după terminarea înscrierilor nu mai pot fi luate în considerare.

II. Elevii pot fi găzduiți în Internat și la gazde.

Taxa de întreținere în Internat pe întregul an școlar este 7500 lei și se poate plăti în patru rate anticipative; odată cu înscrierea Lei 2500 la 1 Nov. 1500 lei, la 8 Ian. 1936 Lei 2000, la 1 Martie Lei 1500. Funcționarii pot plăti taxa internatului în rate lunare anticipative de Lei 750.

Elevii Interni vor aduce cu el patru rânduri albituri, 2 perechi ghete, perni, cloapă, batiste, plăpomă sau pătură, perină, 3 cerșafuri, 2 pahare, 4 prosopă, 3 fețe de perină. Rufaria va trebui să fie însemnată cu numele elevului sau cu numărul călătorii cusut pe mâneca hainei. Spălatul rufărlei se plătește separat.

Pentru a fi primit în Internat părinții elevului vor prezenta Direcționei liceului o cerere pe formularele dela secretariat.

Despre gazdele din localitate Direcționea întocmește un tablou pe care îl pot consulta părinții elevilor.

Elevii Externi vor menționa în cererea de înscriere numele corespondentului sau a gazdelor care este obligată să se prezinte la Direcționea liceului spre a semna registrul gazdelor și lua la cunoștință dispozițiile Regulamentului școlar referitoare la gazdele elevilor.

III. Examenele de corigență se vor ține între 1-5 Sept. 1935 după programul ce se va afișa în 31 August.

Examenele particulare, admittere etc. se vor ține între 1-15 Septembrie a. c.

În conformitate cu Decizia Min. Instr. No. 123410/1935 elevi corigenți vor plăti câte 100 lei pentru fiecare obiect sau dexteritate la care vor trebui să fie examinați în toamnă. Elevii repenți care se vor înscrie în același clasă vor plăti pe lângă taxele specificate mai sus Lei 500, taxă de repetenie.

Brad, la 12 Iulie 1935.

Direcționea liceului.

Mulțumită publică. Credincioșii parohiei ort. rom. Măgulicea cu adâncă recunoștință mulțumesc Domnului Prefect al Județului Arad Dr. Ioan Groza pentru ajutorul bănesc de 5000 Lei acordat din fondurile prefecturei pentru înzestrarea sf. bisericii cu obiectele necesare pentru of. slujbe. Rugăm pe bunul Dumnezeu să-i răsplătească nobila faptă.

*Consiliul par. ort. rom.
din Măgulicea.*

BIBLIOGRAFIE.

Episcopii S. Vulcan și Gherasim Raț.

Lucrarea cu acest titlu, a părintelui consilier Dr. Gh. Ciuhanda, — în cît privește partea I a aceleia, este deja tipărită. Ea cuprinde 32+384, adică 416 pagini, de expunere istorică, după care urmează acum tipărirea celor 185 documente-anexe, de prin deosebite arhive.

Aceia, care s-au interesat de stadiul tipăririi, primesc această înștiințare obștească.

Acei ce doresc să aibă această lucrare, ce sperăm să apară în cursul lunii August, se vor anunța direct părintelui autor, care li-o va pune la dispoziție, cu ramburs, pe prețul de Lei 500.

Intreagă lucrarea va da aproximativ peste 45 coale, adică peste 700 pagini, tipar garnmond (mic).

Organele eparhiale sunt rugate a reproduce această înștiințare.

I. Petreuță: Judecata particulară.

Oradea, 1935. Prețul Lei 8.

Broșura cuprinde dogma judecății particulare, tratată în două puncte: 1. Realitatea jud. part. și 2. Procedura jud. Part. Remarcăm în prima linie felul înșirării materialului, în ordinea caracteristică tuturor tratatelor științifice din domeniul dogmaticel ortodoxe, adică: definiția dogmelor după Mărturisirea Ortodoxă, întemeierea ei pe argumente din Vechiul și Noul Testament, apoi pe SS. Părinți care reprezintă sf. Tradiție; iar la sfârșit, argumente raționale, sau temeuri din rațiunea bazată pe principiile teologice sunt menite să aducă adevărul dogmatic în depină concordanță cu orice minte sănătoasă, spre a fi oricărui în lucid mai accesibil, dat fiind, că orice adevăr religios are mai multă putere de accesibilitate, dacă e pus și în lumina mintii și logicei omenești.

Stilul este acela, pe care-l pretind tratatele științifice: simplu și ușor — de aceea clar. Cât privește fondul, felicităm pe autor, fiindcă a reușit să aplice drumul cel mai precaut și mai ferit de primejdii, în tratarea — de altfel succintă — a unor chestiuni asociate dogmei despre judecata particulară, chestiuni care au scăpat tuturor hotărârilor formale ale Bisericii, rămânând pe mal departe simple opinii teologice sau teologumene, cum este aceea a vămlor văzduhului și a întregel proceduri a judecății particulare. Teologumenele au înșușirea de a îspiti pe mulți autori ca să-și avânte o contribuție originală prin producerea a ceva nou, fiindcă numai alii, dogmatica își des-

chide hotarele și să dă puteri largi dogmatistului. Dar un dogmatist modest, care vrea să rămână în cercul strict al noțiunii de dogmatică ortodoxă, va aduce orice teologomenă în conex cu acele hotărâri formale ale bisericii, sau cu acele citate biblice sau din sf. Tradiție, care vizează, cel puțin indirect, chestiunea dată. Pă. Dr. Petreșteanu ține linia aceasta din urmă, rămânând și după înșirarea văzutului tot așa de ortodox, pe cât îl era numele la început, deasupra titloului broșurii.

Broșura târâului profesor dela Acad. de Teol. din Oradea o recomandăm cu multă căldură tuturor cititorilor acestora, cari încă mai au puterea de a domina spiritul timpului și se mai pot deda la preocupările din domeniul vast al științei teologice.

Nădăjduim că acest debut al pă. prof Dr. I. Petreșteanu îl va fi un fericit stimulent al pasiunii de a produce ceva și mai mult, drept contribuție la știința teologică românească, știință care din motive strâns de viață ei, suferă și azi atât de multă hiatusuri.

P. Deheleanu.

Concurs.

Conform rezoluției Veneratului Consiliu Eparhial Nr. 4466/1935 pentru îndeplinirea parohiei Roșia, protopopiatul Buteni, se publică concurs cu termen de 15 zile socotite dela 28 iulie a. c. prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu aceasta parohie sunt:

1. Uzufuctul alor 32 jug pământ arabil și 2 cânepiști;
2. Locuință în vechea școală confesională și grădina ei;
3. Stolele legale;
4. Birul parohial luat în concurs din oficiu; și
5. Întregirea salarului dela Stat, pe care parohia nu o garantează.

Parohia este de clasa a III-a, deci dela recurenți se cere calificări corespunzătoare. Preotul va servi și va predica regulat la serviciile divine din Dumineci și sărbători. Va îndeplini toate funcțiile din parohie și va purta agendele oficiului parohial. Va catehiza regulat la școală primară din loc, fără remunerări de la parohie. Cei ce doresc să recurgă la aceasta parohie, se vor prezenta în vre-o Dumineacă sau sărbătoare în sf. biserică în termenul concursual spre astăzi arătă dexteritatea în cele rituale și orato-

rie. Cererile însușite cu anexele necesare adresate Consiliului parohial din Roșia, se vor înainta oficial protopopesc din Buteni.

Roșia, din ședința Consiliului parohial ținută la 23 iunie 1935.

2-2

In înțelegere cu Stefan R. Lungu
protopop.

Concurs.

In conformitate cu rezol Ven. Cons. eparh. Nr. 4582/935 pentru îndeplinirea parohiei a două din Ohabaforgaci devenită vacanță prin decedarea preotului Gheorghe Magheriu, se publică concurs cu termen de 30 zile 28 iulie a. c. dela prima publicare în organul of. „Biserica și Școala”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Uzufuctul după 32 jughe pământ arabil din sesiunea a II-a parohială în extenție de astăzi.
2. Casa parohială de sub Nr. 167 cu intravilan și supra edificiale.
3. Stolele legale.
4. Întregirea de salar dela Stat pentru care parohia nu răspunde.

Parohia este de clasa I. primă, deci dela recurenți se cere calificări de clasa primă.

Preotul ales va servi și predica regulat în sf. biserică, având serviciu tot a două săptămâni, va catehiza la școală primară din loc fără nici o altă remunerare. Va suporta toate impozitele după venitul său din parohie.

Concurenții la acest post se vor prezenta în vre-o dumineacă ori sărbătoare sf. biserică din Ohabaforgaci pentru a-și arăta destolnicia în cele rituale și oratorie pe lângă strictă observare a dispozițiilor §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii, având avizul prealabil al Prea On. Oficiu protopopesc tractual și vor înainta cererile în termenul de concurs, însușite de anexele necesare, adresate Consiliului parohial ort. român din Ohabaforgaci, Oficiului protopopesc ort. român în Recaș.

2-3

Consiliul parohial ort. român.

In conțelegeră cu Iosif Goanță, protopop,